

Aneta Kowalska

aneta.kowalska@pk.edu.pl

Edyta Sołtys

edyta.soltys@pk.edu.pl

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

Wizerunek bibliotekarza

Na temat wizerunku bibliotekarza i bibliotek napisano wiele. Można znaleźć informacje i materiały dotyczące tego jak przedstawiciele środowiska bibliotekarskiego postrzegają swój zawód, jak starają się zwalczać funkcjonujące stereotypy i jak kreują wizerunek wykonywanej profesji. Są także liczne przykłady ukazujące obraz zawodu jaki funkcjonuje w społeczeństwie, jakie jest wyobrażenie o bibliotekarzach, ich pracy i instytucjach, w których pracują.

Prezentujemy wybór polskich publikacji oraz zestawień materiałów/treści dotyczących tematu:

- BIEDROŃ, A. (oprac.), (2014). *Motyw stereotypu biblioteki oraz bibliotekarza w literaturze, filmie i serialach telewizyjnych. Zestawienie bibliograficzne dokumentów elektronicznych* [online]. [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <https://pbw.org.pl/przemysl-2,55/motyw-stereotypu-biblioteki-oraz-bibliotekarza-w-literaturze-filmie-i-serialach-telewizyjnych,9248>.
- Dobija, K. (2019). Postrzeganie zawodu bibliotekarza: stereotypy oraz opinie użytkowników Biblioteki Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego. *Studia o Książce i Informacji* [online]. T. 37. [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <https://doi.org/10.19195/2300-7729.37.8>.
- GAŁĄZKA, D. (2021). Wizerunek bibliotek i bibliotekarzy w wybranych filmach i serialach telewizyjnych. *Studia i Materiały Centralnej Biblioteki Wojskowej* [online]. 2(16), s. 159–179. [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <https://zenodo.org/record/5701359>.
- GIERASZEWSKA, B.L. (2019). Biblioteki i bibliotekarze w przestrzeni filmowej (reprezentacje i konotacje). *Przestrzenie Teorii* [online]. 32, s. 213–238. [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <https://doi.org/10.14746/pt.2019.32.11>.
- GRABOWSKA, M. (oprac.), (2020). *Bibliotekarz - stereotyp a rzeczywistość* [online]. [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <https://webowadbp.wixsite.com/bibliotekarz>.
- HOLLENDER, H. (2019). Mityczny polski bibliotekarz, prawie naukowiec. W: Sójkowska, I., Derfert-Wolf, L. (red.). *I Kongres Bibliotek Szkół Wyższych, Łódź, 12-14 czerwca 2019* [online]. Stowarzyszenie EBIB, 2019. [Dostęp 4.07.2023]. Materiały Konferencyjne EBIB, nr 26. ISBN 9788363458096. Dostępny w: https://ebibojs.pl/index.php/Mat_konf/article/view/631.
- iwonomoron (2019). *Stereotypy o pracy bibliotekarza, a rzeczywistość* [online]. BGPW Blog. [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <https://bgpw.wordpress.com/2019/05/08/stereotypy-o-pracy-bibliotekarza-a-rzeczywistosc/>.

- KOWALSKA, B., KOTLAREK, D. (2006). Bibliotekarz a stereotypy. *Biuletyn EBIB* [online]. Nr 10 (80). [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: https://www.ebib.pl/2006/80/a.php?kowalska_kotlarek.
- KWIECIEŃ, S., LANGER, B. (2014). Międzynarodowy wizerunek bibliotekarza w Google Grafika: polski, angielski, niemiecki. W: Odlanicka-Poczobutt, M., Ziolo, K. *Biblioteka akademicka. Infrastruktura - uczelnia - otoczenie, Gliwice, 24-25 października 2013 r.* [online]. Gliwice: Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, s. 251-265; *Biuletyn Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej*, ISSN 1899-6515; Nr 3. [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <https://delibra.bg.polsl.pl/dlibra/show-content/publication/edition/16904?id=16904>.
- MACHCIŃSKA, K. (2014). Portret współczesnej bibliotekarki. *Biuletyn EBIB* [online]. Nr 3 (148). [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <https://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/380>.
- MALESA, R. (2006-2007). Zawód bibliotekarza - między przeszłością a przyszłością. *Folia Bibliologica* [online]. Vol. 48-49, s. 75-86. [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-321086fe-207f-4fab-9f3a-cdc63355203b>.
- MARCINKOWSKI, P. (2006). Jak zmienić wizerunek bibliotekarza? *Biuletyn EBIB* [online]. Nr 2 (72). [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <https://www.ebib.pl/2006/72/marcinkowski.php>.
- MARCINKOWSKI, P. (2005). Bibliotekarz. Stereotyp czy wizerunek? W: *Tradycja i nowoczesność bibliotek akademickich: materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej, Rzeszów-Czarna, 1-3 czerwca 2005 r.* [online]. Rzeszów: Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego, s. 93-106. [Dostęp 4.07.2023]. Dostępny w: <https://repozytorium.amu.edu.pl/handle/10593/117>.

Bibliotekarze nieustannie kreują i dbają o wizerunek zawodu oraz bibliotek. Dbałość ta to złożony proces, w którym najistotniejsze jest dotarcie do jak największego grona odbiorców, do osób, które ten wizerunek postrzegają. Wiąże się z tym nieustanne poszukiwanie nowych metod komunikacji z użytkownikami aktywnymi i potencjalnymi. Z biegiem czasu poszerzyły się i stale zwiększają się możliwości wpływu na odbiorców, zwłaszcza na młode pokolenie. Rozwój i popularność social mediów pozwalają bibliotekarzom na prezentowanie wizerunku biblioteki i bibliotekarza we współczesnym świecie.

Polecamy Państwu subiektywny wybór materiałów prezentujących aktualnie stosowane drogi kreowania pozytywnego obrazu bibliotekarza¹. Zestawienie to nie wyczerpuje tematu i nie dąży do kompletności, wydaje się to niemożliwe w obliczu mnogości form komunikacji i kreatywności bibliotekarzy. Przedstawiamy przykłady osób, grup oraz instytucji działających aktywnie w różnego rodzaju nowych, ale i tradycyjnych już mediach, a także przykłady inicjatyw, wydarzeń, w które bibliotekarze się angażują. Podejmując szereg działań, promują czytelnictwo i cały wachlarz ofert różnego typu bibliotek, dzielą się doświadczeniami, inspirują wzajemnie. Są kreatywni, dowcipni, ciekawi świata, poznają nowe narzędzia, są bibliotekarzami w podróży, w kuchni, w biegu, na rowerze... Upowszechniają bibliotekarską codzien-

¹ Wszystkie odesłania do stron internetowych przedstawiają wersję aktualną w dniu 4.07.2023 r.

ność, skracają dystans pomiędzy pracownikami i użytkownikami bibliotek. Dzielą się osobistymi sprawami (zdjęciami, filmami, opowieściami...), pokazują, że bycie bibliotekarzem to coś więcej niż zawód.

Facebook

- [Biblioteka jest siłą!](#)
- [Biblioteka Narodowa](#)
- [Bibliotekarz](#)
- [Bibliotekarze](#)
- [Czytanie na Polanie](#)
- [Forum Bibliotekarzy](#)
- [PRomocja w bibliotece](#)
- [Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie](#)
- [Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku](#)
- [Wyzwanie czytelnicze 2023 z MBP w Skawinie](#)

Serwisy internetowe

- [EBIB](#)
- [Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich \(SBP\)](#)
- [Biblioteki szkolne online](#)
- [Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna](#)
- [Lustro Biblioteki](#)

Blogi

- [Będąc młodą bibliotekarką](#)
- [Bibliotekara : blog literacki](#)
- [Biegający Bibliotekarz](#)
- [Blog Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu](#)
- [Blog Charliego Bibliotekarza](#)
- [Polona/Blog. Przegląd Cyfrowej Biblioteki Narodowej](#)

YouTube

- [„Abecadło TV”](#) (Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynie)
- [Biblioteka Kraków](#)
- [BibliotekaKoszykowa](#)
- [Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Lubaniu](#)
- [Biblioteka Publiczna w Śremie](#)
- [Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie](#)
- [MAGiEL książkowy](#)

Instagram

- [bibliotekaopoczno](#)
- [#bibliotekarz](#)
- [Bibliotekarzwtrampkach](#)
- [buw_official](#)
- [magielksiaskowy](#)
- [mama_bibliotekarka](#)
- [niepoczytalny_bibliotekarz](#)
- [okiem_bibliotekarza](#)
- [pani.bibliotekarka](#)
- [zacytana_bibliotekarka](#)

Pinterest

- [Biblioteka Szkolna "Dzwoneczek"](#)
- [Biblioteka Szkolna SP 109](#)
- [Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu](#)
- [Biblioteka w Bydgoszczy](#)
- [Miejska Biblioteka Publiczna w Cieszanowie](#)
- [Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach, Filia nr 28](#)
- [Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu](#)

Podcasty

- [Bibliotalk – kulturalny podcast Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sosnowcu – Świat komiksów](#)
- [Biblioteka Sopocka](#)
- [Dobrze się czyta – podcast biblioteczny](#) (Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Opolu Lubelskim)
- [Podcast Biblioteki Raczyńskich](#)

Twitter

- [Biblioteka SGGW](#)
- [Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie](#)
- [Jagiellonian Library](#)
- [Książnica Beskidzka](#)
- [Książnica Podlaska](#)
- [Biblioteka Wieliczka Mediateka](#) (Biblioteka Miejska w Wieliczce)
- [Lustro Biblioteki](#)
- [Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie](#)
- [Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze](#)

TikTok

- [biblioteka.dobczyce](#) (Miejska Biblioteka Publiczna w Dobczycach)
- [Biblioteka.olkusz](#) (Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Olkuszu)
- [bibliotekabemowo](#) (Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy)

- [bibliotekaborek](#) (Biblioteka Borek)
- [bibliotekarawa](#) (Miejska Biblioteka Publiczna w Rawie Mazowieckiej)
- [biblioteka_rka](#)
- [Panibibliotekarka](#)
- [wag_biblioteka](#)

Akcje, inicjatywy, wydarzenia...

- [Bibliotekarz zawód glamour](#) (Miejska Biblioteka Publiczna w Morągu)
- [Gry miejskie](#) (Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu)
- [Noc bibliotek](#)
- [Odjazdowy Bibliotekarz](#)
- [Poznaj swojego bibliotekarza. Wystawa fotografii w Sztuce Wyboru](#)
- [Tydzień Bibliotek](#)
- [Zapraszamy na wystawę „Pasie bibliotekarzy”](#)

Radio

- [Bibliotekarz. Dziś poznajemy tajniki zawodu bibliotekarza](#) (Polskie Radio Dzieciom)
- [Bibliotekarz. Najspokojniejszy zawód na świecie?](#) (Jedynka. PolskieRadio.pl)
- [Dzień Bibliotekarza w Koszalinie](#) (Radioplus.pl)
- [Kim jest bibliotekarz? Posłuchaj audycji Dziecinada](#) (Radio Olsztyn)
- [Przełamują stereotyp bibliotekarza. Fotografie w oknie świeckiej biblioteki](#) (Polskie Radio PiK)
- [Tag „Biblioteka”](#) (PolskieRadio.pl)
- [Tag „Bibliotekarz”](#) (PolskieRadio.pl)

TV

- [„Eureka Biblioteka!”](#)
- [Kopernik.tv](#)